

A.Ü. Beypazarı MYO

Bankacılık ve Sigortacılık Programı

İSTATİSTİK

Ünite 7:

Sınıflandırılmış Verilerde Dağılım Ölçülerinin Hesaplanması

Öğr. Elemanı: [Dr. Mustafa Cumhuri AKBULUT](#)

Ünitede Ele Alınan Konular

7. Sınıflandırılmış Verilerde Dağılım Ölçülerinin Hesaplanması

7.1. Varyans ve Standart Sapmanın Hesaplanması

7.2. Değişim Katsayısının Hesaplanması

Sınıfllandırılmış Verilerde Dağılım Ölçülerinin Hesaplanması

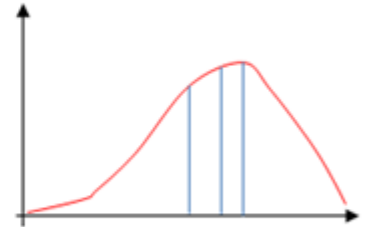
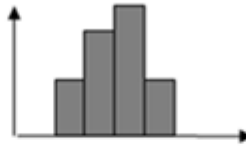
Dağılım ölçüleri bir serideki değişkenlik hakkında bilgi veren ölçülerdir. Bu ölçülerden **Varyans** ve Varyansın karekökü alınarak hesaplanan **standart sapma** en sık kullanılan dağılım ölçüsüdür.

Bu ünite de ise frekans dağılım tablosu üzerinden Varyans ve Standart sapmanın nasıl hesaplanacağı anlatılacaktır.

1
4
7
2
5
8
3
6
9
0

k	Akt Sınırlar	Çık Sınırlar	Frekans (f _k)
1	1,8	2,0	2
2	2,1	2,3	8
3	2,4	2,6	6
4	2,7	2,9	10
5	3,0	3,2	13
6	3,3	3,5	11

Varyans ve Standart Sapmanın Hesaplanması

Elimizde hazırlanmış bir frekans dağılım tablosu varsa bu durumda Varyans aşağıdaki formül ile hesaplanır.

n = Örnekteki gözlem sayısı

X_i = sınıf değerleri

f_i = sınıf frekansları, $n = \sum_{i=1}^k f_i$ ve $\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n f_i * X_i}{n}$

$$S_X^2 = \frac{\sum_{i=1}^k f_i * (X_i - \bar{X})^2}{n - 1}$$

$$S_X^2 = \frac{\sum_{i=1}^k f_i * X_i^2 - n\bar{X}^2}{n - 1}$$

Soru 7-1

Aşağıdaki frekans dağılım tablosunu kullanarak varyansı hesaplayınız.

k	Alt Sınır	Üst Sınır	f_i
1	2	4	2
2	5	7	5
3	8	10	6
4	11	13	5
5	14	16	2
		Toplam	20

Çözüm 7-1

Öncelikle ortalamayı hesaplayalım.

k	Alt Sınır	Üst Sınır	f_i	X_i	$f_i * X_i$
1	2	4	2	3	6
2	5	7	5	6	30
3	8	10	6	9	54
4	11	13	5	12	60
5	14	16	2	15	30
		Toplam	20		180

$$n = \sum_{i=1}^k f_i = 20$$

$$k = 5$$

Önce Ortalamayı Bulalım

$$\sum_{i=1}^5 f_i * X_i = 180 \text{ (Tablodan)}$$

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^k f_i * X_i}{\sum f_i} = \frac{180}{20}$$

$$\bar{X} = 9$$

Çözüm 7-1

Daha sonra varyansı hesaplayalım.

k	Alt Sınır	Üst Sınır	f_i	X_i	$f_i * X_i$	X_i^2	$f_i * X_i^2$
1	2	4	2	3	6	9	18
2	5	7	5	6	30	36	180
3	8	10	6	9	54	81	486
4	11	13	5	12	60	144	720
5	14	16	2	15	30	225	450
		Toplam	20		180		1854

$$\bar{X} = 9$$

$$S_X^2 = \frac{\sum_{i=1}^k f_i * X_i^2 - n\bar{X}^2}{n-1}$$

$$S_X^2 = \frac{1854 - 20 * (9)^2}{20-1} = \frac{1854 - 20 * 81}{19}$$

$$S_X^2 = \frac{1854 - 1620}{19}$$

$$S_X^2 = \frac{234}{19} \quad S_X^2 \cong 12,32$$

Soru 7-2

Aşağıda verilen frekans serisi için Varyans ve standart sapmayı hesaplayınız.

k	Alt Sınırlar	Üst Sınırlar	f
1	13	17	1
2	18	22	3
3	23	27	5
4	28	32	1

Soru 7-2

Öncelikle ortalamayı hesaplayalım.

k	Alt Sınırlar	Üst Sınırlar	f	X_i	$f_i * X_i$
1	13	17	1	15	15
2	18	22	3	20	60
3	23	27	5	25	125
4	28	32	1	30	30
		Toplam	10		230

$$n = \sum_{i=1}^k f_i = 10$$

$$k = 4$$

Önce Ortalamayı Bulalım

$$\sum_{i=1}^5 f_i * X_i = 230 \text{ (Tablodan)}$$

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^k f_i * X_i}{\sum f_i} = \frac{230}{10}$$

$$\bar{X} = 23$$

Çözüm 7-2

Daha sonra varyansı hesaplayalım.

$$\bar{X} = 23$$

k	Alt Sınır	Üst Sınır	f_i	X_i	$f_i * X_i$	X_i^2	$f_i * X_i^2$
1	13	17	1	15	15	225	225
2	18	22	3	20	60	400	1200
3	23	27	5	25	125	625	3125
4	28	32	1	30	30	900	900
		Toplam	10		230		5450

Varyans

$$S_X^2 = \frac{\sum_{i=1}^k f_i * X_i^2 - n\bar{X}^2}{n-1}$$

$$S_X^2 = \frac{\sum_{i=1}^k f_i * X_i^2 - n\bar{X}^2}{n-1}$$

$$S_X^2 = \frac{5450 - 10 * (23)^2}{10-1} = \frac{5450 - 10 * 529}{9}$$

$$S_X^2 = \frac{5450 - 5290}{9}$$

$$S_X^2 = \frac{160}{9}$$

$$S_X^2 \cong 17,77$$

Değişim Katsayısının Hesaplanması

Değişim katsayısı bilindiği üzere bir seriden hesaplanan standart sapmanın serinin ortalamasına oranı ile bulunur ve % olarak ifade edilir.

k	Alt Sınır	Üst Sınır	f_i	X_i	$f_i * X_i$	X_i^2	$f_i * X_i^2$
1	2	4	2	3	6	9	18
2	5	7	5	6	30	36	180
3	8	10	6	9	54	81	486
4	11	13	5	12	60	144	720
5	14	16	2	15	30	225	450
		Toplam	20		180		1854

$$\bar{X} = 9$$

$$S_x^2 = 12,32$$

$$\text{Std.sapma}(S_x) = \sqrt{12,32}$$

$$S_x = 3,51$$

$$\text{Değişim Katsayısı} = \frac{S_x}{\bar{X}}$$

$$\text{Değişim Katsayısı} = \frac{3,51}{9}$$

$$\text{Değişim Katsayısı} = 0,39 \text{ yada } \% 39$$

Değişim Katsayısının Hesaplanması

Değişim katsayısı bilindiği üzere bir seriden hesaplanan standart sapmanın serinin ortalamasına oranı ile bulunur ve % olarak ifade edilir.

k	Alt Sınır	Üst Sınır	f_i	X_i	$f_i * X_i$	X_i^2	$f_i * X_i^2$
1	13	17	1	15	15	225	225
2	18	22	3	20	60	400	1200
3	23	27	5	25	125	625	3125
4	28	32	1	30	30	900	900
		Toplam	10		230		5450

Örnek7 – 2 de

$$\bar{X} = 23$$

Varyans 17,77 ise Standart Sapma

$$S_x \cong 5,97$$

$$\text{Değişim Katsayısı} = \frac{S_x}{\bar{X}}$$

$$\text{Değişim Katsayısı} = \frac{5,97}{25}$$

$$\text{Değişim Katsayısı} = 0,2388 \text{ yada } \% 23,88$$

Küçük Sınav

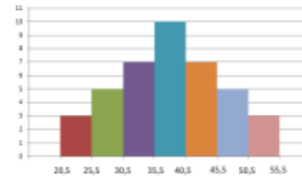

Question 3 of 8

Point Value: 12 | Total Points: 0 out of 100

14:36

Yandaki Resimde verilen Histograma göre Tepe Değeri hangi sınıftadır?

- 6
- 2
- 1
- 4
- 5

Submit All

Previous

Next